

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет природничих наук

Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 07 Сучасні аспекти патологічних станів

Освітня програма 091 Біологія та лабораторна діагностика

Спеціалізація (за наявності) –

Спеціальність 091 Біологія

Галузь знань 09 Біологія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від “ 13” березня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023

Зміст

1. Загальна інформація	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура курсу	5
4. Система оцінювання курсу	7
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	8
6. Ресурсне забезпечення.....	8
Література:	8
7. Контактна інформація	9
8. Політика навчальної дисципліни	9

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Сучасні аспекти патологічних станів
Освітня програма	091 Біологія та лабораторна діагностика
Спеціалізація (за наявності)	–
Спеціальність	091 Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Основна
Курс / семестр	
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Лабораторні заняття – 30 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/4110

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Дисципліна «Сучасні аспекти патологічних станів» є основною навчальною дисципліною для студентів ОР «магістр» спеціальності 091-Біологія (Освітня програма «Біологія та лабораторна діагностика»). При вивченні цієї дисципліни студенти отримують теоретичні знання із загально-клінічних, цитогістологічних і лабораторних досліджень органів серцево-судинної, дихальної травної та сечовидільної систем, які необхідні для розуміння значення лабораторних досліджень та оволодіння практичними навичками їх виконання.

Мета: ознайомити студентів теоретично (із використанням мікропрепаратів, електронограм та лабораторних показників) з цитологічними і гістологічними змінами при патології органів серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту, великих травних залоз (печінки і підшлункової залози), органів сечоутворення і сечовиділення, зумовлених порушенням обмінних процесів.

Цілі курсу «Сучасні аспекти патологічних станів» допомогти студентам оволодіти цитогістологічними і лабораторними методами розпізнавати структурні і функціональні зміни в перерахованих органах і системах при патології. Студент повинен

Знати:

- основні поняття патологічної фізіології;
- фізіологічні механізми основних патологічних процесів;
- характер структурно-функціональних змін, зумовлених порушенням обмінних процесів у:

- міокарді при інфаркті, ішемічній і гіпертонічній хворобі;
- легенях при пневмоніях, бронхоектатичній хворобі, емфіземі і бронхіальній астмі;
- шлунково-кишковому тракту при гастриті, виразковій хворобі, колітах;
- підшлунковій залозі при панкреатиті і цукровому діабеті;
- печінці при гепатитах, цирозі, жовчно-кам'яній хворобі;
- нирках при нефриті, пієлонефриті, нирково-кам'яній хворобі.

Вміти:

- оперувати поняттями, які описують патологічні зміни в організмі людини;
- розпізнавати патологічні зміни на мікропрепаратах;
- вміти описувати стадії розвитку патологічних процесів;
- пояснити механізм розвитку основних клінічних ознак запалення
- інтерпретувати загальний аналіз крові у випадку запалення.
- порівнювати імунodefіцитні стани
- застосовувати набуті знання під час вирішення ситуаційних і проблемних завдань;
- описати та трактувати в мікропрепаратах некротичну стадію інфаркту міокарду, кардіосклероз, атеросклероз коронарної артерії;
- описати і трактувати в мікропрепаратах пневмонію, пневмосклероз, емфізему легень;
- описати і трактувати в мікропрепаратах хронічний гастрит, хронічну виразку шлунку, хронічний панкреатит;
- описати і трактувати в мікропрепаратах виразку дванадцятипалої кишки, гострий і хронічний гепатит, цироз печінки, хронічний панкреатит, атрофію підшлункової залози;
- описати і трактувати в мікропрепаратах гломерулонефрит, аміноїдоз нирок;
- визначати в крові при інфаркті міокарду – лактатдегідрогеназу, креатинкіназу;
- визначати в крові вміст загального білка при хронічних захворюваннях легень;
- визначати кислотність шлункового соку при виразковій хворобі;
- визначати в крові вміст глюкози при цукровому діабеті;
- визначати в сироватці крові вміст білірубіну, холестерину при захворюваннях печінки;
- визначати в дуоденальному вмісті (жовчі) елементи запалення та паразитів (лямблії);
- визначати в сечі білки при захворюваннях нирок;

- визначати в сечі глюкозу при цукровому діабеті.

Компетентності

ЗК02. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність розробляти та керувати проектами.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

СК01. Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності.

СК02. Здатність формулювати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів на прикладі різних рівнів організації живого із використанням математичних методів й інформаційних технологій.

СК03. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.

СК05. Здатність планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання.

СК11. Здатність застосовувати законодавство про авторське право для потреб практичної діяльності.

СК12. Здатність використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності.

Програмні результати навчання

ПР 08. Застосовувати під час проведення досліджень знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.

ПР 15. Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Типові патологічні процеси	Знати основні поняття патологічної анатомії та патологічної фізіології. Знати особливості розвитку патофізіологічних процесів. Вміти розпізнавати патологічні зміни в клітинах на мікропрепаратах. Вміти пояснити механізми та описувати стадії розвитку	Виконання тестових завдань з вивченої теми, обговорення контрольних запитань, опрацювання завдань для самостійної роботи. Розпізнавання

		типових патологічних процесів.	патологічних змін в клітині на мікропрепаратах
2.	Патологія серцево-судинної системи та її діагностика.	Знати особливості обміну речовин у серцевому м'язі при атеросклерозі кровоносних артерій. Знати методи біохімічної діагностики інфаркту міокарда. Розуміти біохімічні фактори розвитку патохімічних змін при гіпертензії та способи їх корекції. Знати роль оксиду нітрогену у розвитку патологічних процесів у серцево-судинній системі.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, обговорення контрольних запитань, опрацювання завдань для самостійної роботи. Аналіз біохімічних змін при інфаркті міокарда.
3.	Патологія органів дихання та її діагностика.	Знати як відбувається обмін біологічно активних речовин в системі дихання. Вміти пояснити роль система імунного захисту бронхолегеневого апарату. Розуміти біологічну роль бронхолегеневого апарату. Знати Патохімію та біохімію при запальному процесі в легенях.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, обговорення контрольних запитань, опрацювання завдань для самостійної роботи.
4.	Патологія шлунково-кишкового тракту та її діагностика.	Знати склад шлункового соку і методи його дослідження для діагностики патологічних станів. Розуміти патохімічні процеси в шлунку. Знати методи дослідження метаболічних процесів при порушенні зовнішньосекреторної функції підшлункової залози. Знати наслідки недостатності ферментів підшлункової залози в кишці.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, обговорення контрольних запитань, опрацювання завдань для самостійної роботи.

5.	Патологія органів гепато-біліарної системи та її діагностика.	Розуміти механізм вірусного ураження гепатоцитів. Механізм алкогольного ураження гепатоцитів. Знати види гепатитів та методи їх діагностики. Розуміти механізм розвитку цирозу печінки, механізм розвитку жовчокам'яної хвороби. Знати особливості зовнішньосекреторної функції підшлункової залози та її порушення.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, обговорення контрольних запитань, опрацювання завдань для самостійної роботи.
6.	Патологія внутрішньосекреторної функції підшлункової залози та її діагностика.	Знати причини та механізми порушення функцій підшлункової залози, розвитку цукрового діабету, його види. Знати метаболічні ускладнення цукрового діабету. Розуміти віддалені ускладнення цукрового діабету. Знати біохімічні тести цукрового діабету.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, обговорення контрольних запитань, опрацювання завдань для самостійної роботи.
7.	Патологія системи виділення	Розуміти роль нирок у підтриманні гомеостазу організму. Знати клініко-біохімічні механізми при гломерулонефриті, амілоїдозі, пієлонефриті. Знати причини утворення каменів. Знати ознаки гострої та хронічної ниркової недостатності.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, обговорення контрольних запитань, опрацювання завдань для самостійної роботи.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	—
Лабораторні заняття	40
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	—

Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Вили навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		–
Лабораторні заняття	2	2	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3			40	
Самостійна робота																10	10	
Індивідуальні завдання																	–	
Екзамен																50	50	
Всього за тиждень	2	2	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3		50	100	

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійні презентації (лептоп, проектор), використання системи дистанційної освіти для проведення тестування.
-----------------------------------	---

Література:

1. Патологія : підручник / М. Н. Зайко, Ю. В. Биць, В. Ф. Мислицький та ін. ; за ред. М. Н. Зайка, Ю. В. Биця, М. В. Кришталя. – 4-те вид., перероб. і доп. – Київ : Медицина, 2014. – 752 с.
2. Атаман О. В. Патологічна фізіологія в запитаннях і відповідях / О. В. Атаман. – Вінниця : Нова книга, 2007.
3. Посібник до практичних занять з патологічної фізіології / за ред. Ю. В. Биця та Л. Я. Данілової. – Київ : Здоров'я, 2001. – 400 с.
4. Бойко Т. І. Клінічні лабораторні дослідження. Медицина. Київ. – 2015. – 285с.
5. Луцик Б. Д. Клінічні лабораторні діагностика. К., ВСВ «медицина», 2011. – 285с.
6. Шлопов В. Г. Патологічна анатомія. Вінниця. Нова книга, 2004. – 754с.
7. Обмін вуглеводів: біохімічні та клінічні аспекти (навчально-

- методичний посібник для студентів медичних вузів) / О. Я. Склярів, О. О. Серчінська, Н.В. Фортумон. – Л.: Світ, 2003. – 101с.
8. Глодан О. Я., Наконечна С. П. Сучасні аспекти патологічних станів. Навчальний посібник для самостійної роботи студентів спеціальності 091 Біологія, ОПП «Лабораторна діагностика біологічних систем». – Івано – Франківськ, 2022. – 200с.
 9. Патоморфологія: нац. підруч. / В.Д.Марковський, В.О.Туманський І.В. Сорокіна та ін., за ред. В.Д.Марковського, В.О.Туманського. — К.: «Медицина» - 2015 — 936с., кольор.вид.
 10. Патоморфологія та гістологія : атлас / за ред.: Д.Д. Зербіно, М.М. Багрія, Я.Я. Боднара, В.А. Діброви. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 800 с. : іл.
 11. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко та ін. – Полтава, 2016. – 136 с.
 12. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів: навч. посіб. / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко та ін.; ВДНЗУ «УМСА». – Полтава, 2017. - 170 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Назва, адреса, кабінет, телефон, сайт, електронна адреса
Викладач (і) Гостьові лектори	Ірина Слущик, к.б.н., доц. Світлана Наконечна, ст. викл.
Контактна інформація викладача	iryna.sluchyk@pnu.edu.ua svitlana.nakonechna@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника прагне створити середовище, яке сприяє навчанню, науковій роботі, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку студентів
--------------------------	--

	<p>і працівників, підтримці особливої академічної культури взаємовідносин. У цій канві політика дисципліни "Сучасні аспекти патологічних станів" спрямована на дотримання академічної доброчесності зі сторони викладача і студентів, які включають основні принципи: особистого прикладу; відповідальності; справедливості; сміливості; академічної свободи; взаємоповаги; прозорості; взаємної довіри; партнерства та взаємодопомоги; компетентності й професіоналізму; безпеки та добробуту; законності. Дотримання правил поведінки студентів і викладачів, передбачених Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №11, від 29 листопада 2017 року).</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (авдиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є</p>

	наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.
Невідповідна поведінка під час заняття	Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	-

Викладач

Случик І.Й., к.б.н., доц.

Наконечна С. П., ст. викл.

